

PFZ/W/343/2020

Warszawa, 18.11.2020 r.

Pan
Przemysław Czarnek
Minister Edukacji i Nauki

Szanowny Panie Ministrze,

Polska Federacja Związkowa Pracowników Socjalnych i Pomocy Społecznej, zwraca się z uprzejmą prośbą i wnioskiem o podjęcie wspólnie z Ministrem Rodziny i Polityki Społecznej, inicjatywy legislacyjnej polegającej na zmianie art. 88 ust. 4 i ust. 5 ustawy z 20.07.2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2020 r. poz. 85 ze zm.) – dalej u.p.s.w.n.

Zgodnie z powołanym przepisem – warunkiem przyznania stypendium socjalnego, jest udokumentowanie przez studenta dochodu jego rodziny nie przekraczającego kwoty określonej w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1876) – dalej u.p.s., a podstawowym dokumentem poświadczającym ten dochód ma być stosowne zaświadczenie z ośrodka pomocy społecznej. Jeżeli student nie dołączy do wniosku o przyznanie stypendium socjalnego ww. zaświadczenia – to zgodnie z powołanymi przepisami, rektor albo komisja stypendialna lub odwoławcza komisja stypendialna odmawia przyznania stypendium socjalnego studentowi. Wyjątkowo dopuszczono sytuację, że stypendium zostanie przyznane, pomimo braku zaświadczenia, gdy powołane podmioty uznają, że przyczyny nie dostarczenia zaświadczenia były uzasadnione oraz student udokumentował źródła utrzymania rodziny. Należy jednak zauważyć, że regułą jest jednak obowiązek legitymowania się ww. zaświadczeniem i tak też przepis powyższy odczytują w większości, uczelnie wyższe.

Tymczasem wspomniana ustawa o pomocy społecznej, jak też art. 217 § 1 ustawy z 14.06.1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2020 r. poz. 256) – dalej k.p.a., wykluczają wydanie zaświadczenia w stosunku do osób i rodzin, które nie korzystają z systemu pomocy społecznej (nie są objęte pomocą społeczną i nie otrzymywały świadczeń przed złożeniem wniosku o zaświadczenie), a więc większości studentów, którzy zgłaszają się o ww. dokument do OPS. Także wydanie zaświadczeń w stosunku do osób i rodzin, które wprawdzie skorzystały z pomocy, ale w okresach wcześniejszych – jest problematyczne. Z ugruntowanego orzecznictwa sądów administracyjnych – jednoznacznie wynika, że poświadczane w zaświadczeniu informacje muszą być oczywiste i bezspornie wynikać z prowadzonych przez organ rejestrów, ewidencji, czy innych będących w jego posiadaniu danych. Organ nie może więc na potrzeby wydania zaświadczenia, tworzyć nowych danych, w których posiadaniu dotychczas nie był lub podejmować czynności, które zmierzałyby do uzyskania tych danych.

Powyższe oznacza, że dla większości studentów ubiegających się o stypendium socjalne, wprowadzony obowiązek dostarczenia zaświadczenia z ośrodka pomocy społecznej, jest niemożliwy do spełnienia. Ustawodawca – zdaniem naszej organizacji – nie powinien też formułować wymogów dla wąskiej grupy obywateli, szczególnie w sytuacji, gdyby wymóg

Polska Federacja Związkowa
Pracowników Socjalnych
i Pomocy Społecznej

adres siedziby: ul. Jana Cybisa 7, 02-784 Warszawa
KRS 0000442994 REGON 146624204 NIP 9512366909
Strona internetowa: www.federacja-socjalnych.pl
e-mail: kontakt@federacja-socjalnych.pl
tel. 507 500 885

ten wiązał się z koniecznością podjęcia nadmiarowych (ponadstandardowych) czynności z ich strony.

W związku z powyższym - proponujemy, by w powołanym zakresie zrezygnować całkowicie z obowiązku dostarczania przez studenta ww. zaświadczenia z ośrodka pomocy społecznej (przy zachowaniu udokumentowania dochodu jego rodziny), bądź alternatywnie wprowadzić jedynie taką możliwość (nie obowiązek) dla tych studentów, których rodziny w ostatnich trzech miesiącach skorzystały ze świadczeń pomocy społecznej wymagających udokumentowania dochodu. Do czasu wprowadzenia zmian, w związku z trwającymi już postępowaniami o przyznanie stypendiów – zwracamy się w uprzejmą prośbą o wytyczne (interpretacje) dla uczelni wyższych, które pozwoliłyby w szerszym zakresie odstępować od obowiązku przedkładania ww. zaświadczeń np. w trybie art. 88 ust. 5 u.p.s.w.n.

Będziemy zobowiązani za pisemne zajęcie stanowiska w powyższej sprawie.

Do wiadomości:

Pani Marlena Małąg – Minister Rodziny i Polityki Społecznej

PRZEWODNICZĄCY
Polskiej Federacji Związkowej
Pracowników Socjalnych i Pomocy Społecznej

Paweł Maczyński